

Verkennd natuuronderzoek De Heul te Vinkeveen

Een oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en
regelgeving voor natuur

Verantwoording

Titel	Verkennend Natuuronderzoek De Heul te Vinkeveen
Onderwerp:	Een oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer:	51008867
Klant:	<i>mRO B.V.</i>
Referentienummer	Text.
Versie:	C1.0
Datum:	11-03-2022
Auteur:	Luca Prins
E-mailadres	luca.prins@sweco.nl
Gecontroleerd door Paraaf gecontroleerd	Maikell Verkade
Goedgekeurd door Paraaf goedgekeurd	Maarten Mouissie
Document referentie:	c:\users\nlmive\appdata\local\microsoft\windows\inetcache\content.outlook\tv2tnotl\rapportage verkennend natuuronderzoek herenweg vinkeveen - opm mv lp.docx

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Kader van het onderzoek	6
1.3 Ligging plangebied	6
1.4 Voorgenomen plan	7
2.1 Toetsingskader	12
2.2 Methode	15
3.1 Voorkomende ecotopen	15
3.1.1 Vogels	17
3.2 Planten	18
3.3 Vleermuizen	19
3.3.1 Vaste rust en verblijfplaatsen	19
3.3.2 Foerageergebieden	19
3.3.3 Vliegroutes	20
3.4 Overige zoogdieren	20
3.5 Amfibieën en reptielen	22
3.6 Vissen	23
3.7 Ongewervelden	23
3.8 Zorgplicht	24
4 Natuurbeleidskaders	25
4.1 Toetsingskader	25
4.2 Natuurnetwerk Nederland	25
4.3 Gebieden buiten het NNN	27
4.3.1 Ganzenrustgebied	27
4.3.2 Weidevogelkerngebied	28
4.3.3 Groene contour	29
4.3.4 Gemeentelijk beleid	31
5 Conclusies	32
5.1 Wet natuurbescherming	32
5.1.1 Natura 2000-gebieden	32
5.1.2 Soortenbescherming	32
5.2 Natuurbeleidskaders	34
5.2.1 Natuurnetwerk Nederland	34
5.2.2 Ganzenrustgebied	34
5.2.3 Weidevogelkerngebied	34
5.2.4 Groene Contour	34
5.2.5 Gemeentelijk beleid	34
Referenties	35

Samenvatting

In onderstaande tabel is een samenvatting weergegeven van conclusies, voortkomend uit het verkennend natuuronderzoek.

Wet natuurbescherming: gebiedsbescherming	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Natura 2000-gebieden	Mogelijk stikstofemissie tijdens gebruiksfase	Ja, AERIUS-berekening	Afhankelijk van uitkomsten AERIUS - berekening

Wet natuurbescherming: soortbescherming	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Vogels	Jaarrond beschermde nesten	Geen	Geen
	Algemene broedvogels	Mogelijk verstoring broedvogels (Art. 3.1, lid 2)	Verstoring broedvogels of vernietigen nesten in broedseizoen (15 maart – 15 augustus)
Planten	Geen	Geen	Geen
Vleermuizen	Mogelijk verstoring foerageergebied en vliegroue (Art. 3.5, lid 2)	Geen, indien maatregelen worden getroffen i.v.m. verlichting en obstakels	Maatregelen nemen mbt verlichting. Werken met amberkleurige armaturen en verstrooiing voorkomen. Tegengaan obstakels in en naast watergangen
Grondgebonden zoogdieren	Geschikt leefgebied en verblijfplaats kleine marterachtigen (Art. 3.10, lid 1)	Aanvullend onderzoek marterachtigen (6 weken in de periode mei t/m augustus)	Mogelijk ontheffing, compenserende maatregelen
Amfibieën en reptielen	Mogelijke aanwezigheid ringslang	Geen	Werken volgens ecologisch werkprotocol o.b.v. goedgekeurde gedragscode
Vissen	Geen	Geen	Zorgplicht.
Ongewervelden	Geen	Geen	Zorgplicht.

Natuurbeleidskaders	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Natuurnetwerk Nederland	Geen	Nee	N.v.t.
Ganzenrustgebied	Geen	Nee	N.v.t.

Weidevogelkerngebied	Geen	Nee	N.v.t.
Groene Contour	Geen	Nee	N.v.t.
Gemeentelijk beleid	Geen	Nee	N.v.t.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Er zijn plannen om langs de Demmerik te Vinkeveen een nieuwe watergang te graven om de pleziervaart beter te laten ontsluiten. Daarnaast zullen enkele nieuwe woningen worden gerealiseerd in het gebied langs de watergang. Tevens zal ten zuiden van de locatie van de watergang een woning worden gerealiseerd. Wanneer bij dergelijke ontwikkelingen beschermde plant- of diersoorten of beschermde gebieden in het geding kunnen zijn, dient te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. Om inzichtelijk te maken of de kans bestaat dat dit het geval is bij het voorgenomen plan, is dit verkennend onderzoek uitgevoerd.

1.2 Kader van het onderzoek

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden
 - Soorten
 - Houtopstanden
- Provinciaal beleid
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN)
 - Gebieden buiten het NNN zoals ganzenfoerageergebied en habitat voor weidevogels
- Gemeentelijk beleid

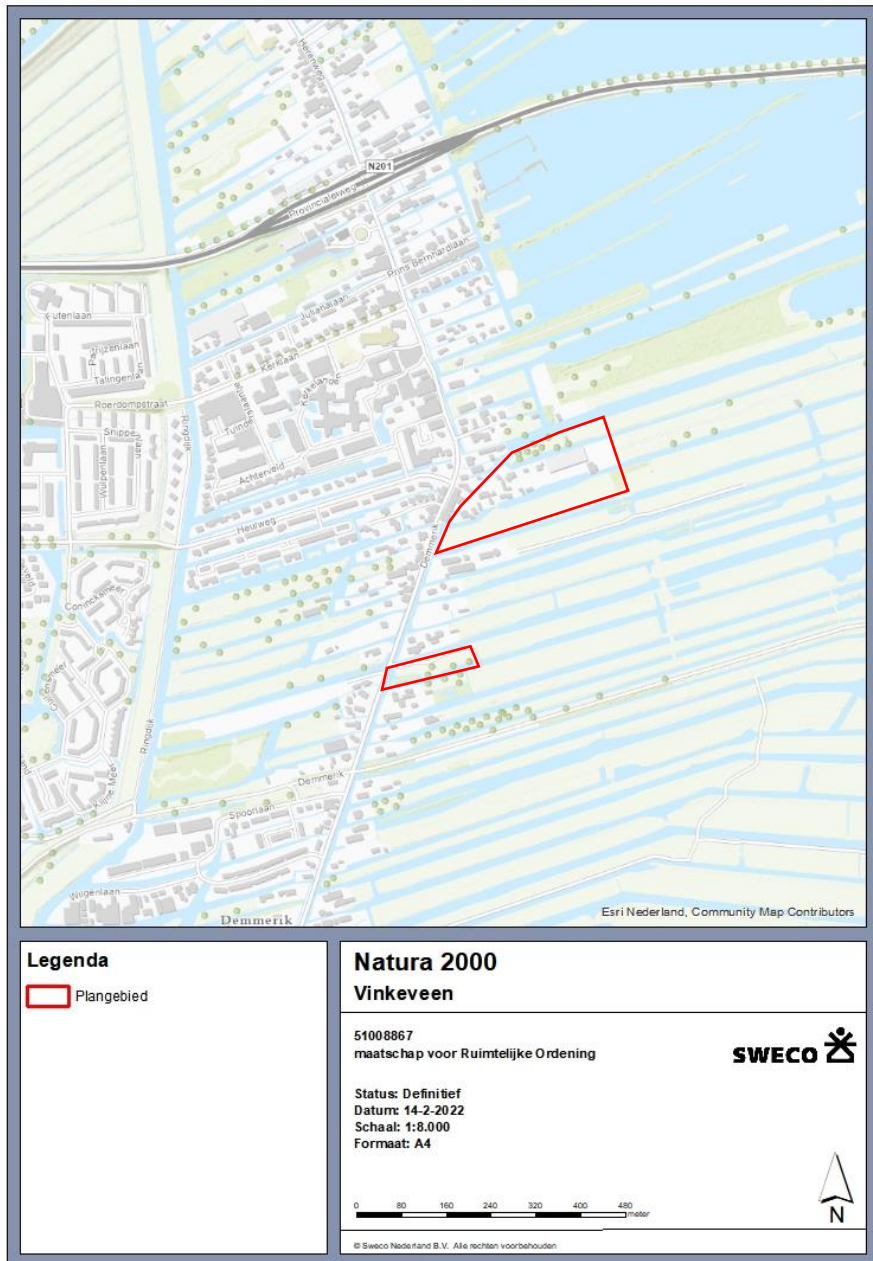
Het verkennend onderzoek is erop gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het plangebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen. In dit verkennend onderzoek heeft toetsing plaatsgevonden op beschermde Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en op de natuurbeleidskaders.

1.3 Ligging plangebied

Het plangebied bevindt zich in Vinkeveen, in de provincie Utrecht. Het plangebied bestaat uit twee deelgebieden (noordelijk en zuidelijk), gelegen aan de Demmerik:

- Het noordelijke plangebied omvat drie eilanden waarvan de omliggende watergangen uitkomen op de Vinkeveense Plassen. Hier zal de watergang worden verbreed en drie woningen worden gerealiseerd.
- Het zuidelijke plangebied omvat een leeg perceel. Op dit perceel zal een woning worden gerealiseerd.

Onderstaand figuur geeft de globale ligging van beide deelgebieden weer (Figuur 1).

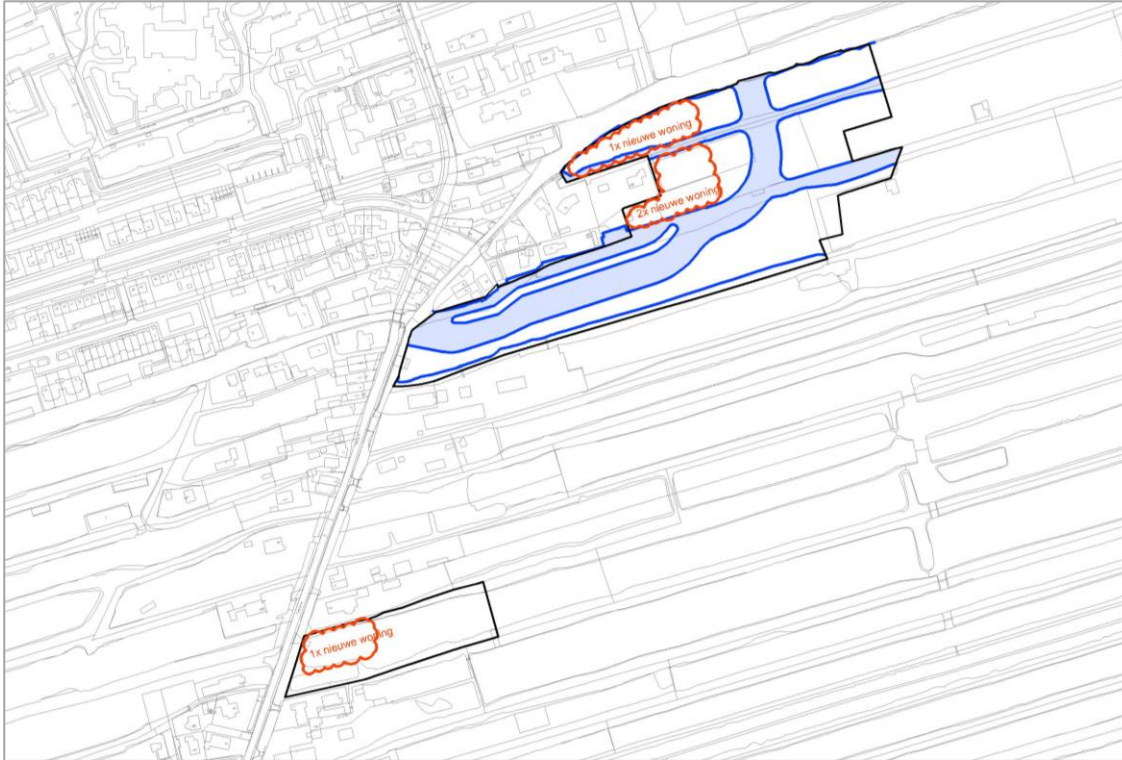

Figuur 1. Ligging plangebied, met plangebied Noord en Plangebied Zuid (rood omlijnd).

1.4 Voorgenomen plan

De aanwezige watergang langs de Herenweg zal worden verbreed. De huidige watergang doet dienst als een doorgang tussen de Vinkeveense Plassen en het westen (richting Mijdrecht en de Amstel). Deze watergang is zeer smal waardoor de pleziervaart in de zomer hier vastloopt. Er zal een omleiding worden gegraven van circa 10 tot 12 meter breed met deels natuurvriendelijke oevers. Tevens zal een aanlegsteiger worden aangelegd. De gronden van de

beoogde locatie van de nieuwe watergang zijn momenteel in gebruik als agrarisch kavel en deels als (inmiddels niet meer bestaand) tuinbouwbedrijf. De huidige grondeigenaren (3 particuliere eigenaren) krijgen een woonrecht in de directe omgeving (Figuur 2).

Figuur 2. Schetsontwerp watergang (blauw) en woonlocaties omgeving (rood).

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

Bescherming van Natura 2000-gebieden vindt plaats op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudings-doelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Dit kunnen behoudsdoelstellingen zijn voor habitats en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) bevinden of uitbreidings- respectievelijk verbeterdoelstellingen voor habitats en leefgebieden van soorten die zich nog niet op het gewenste niveau bevinden.

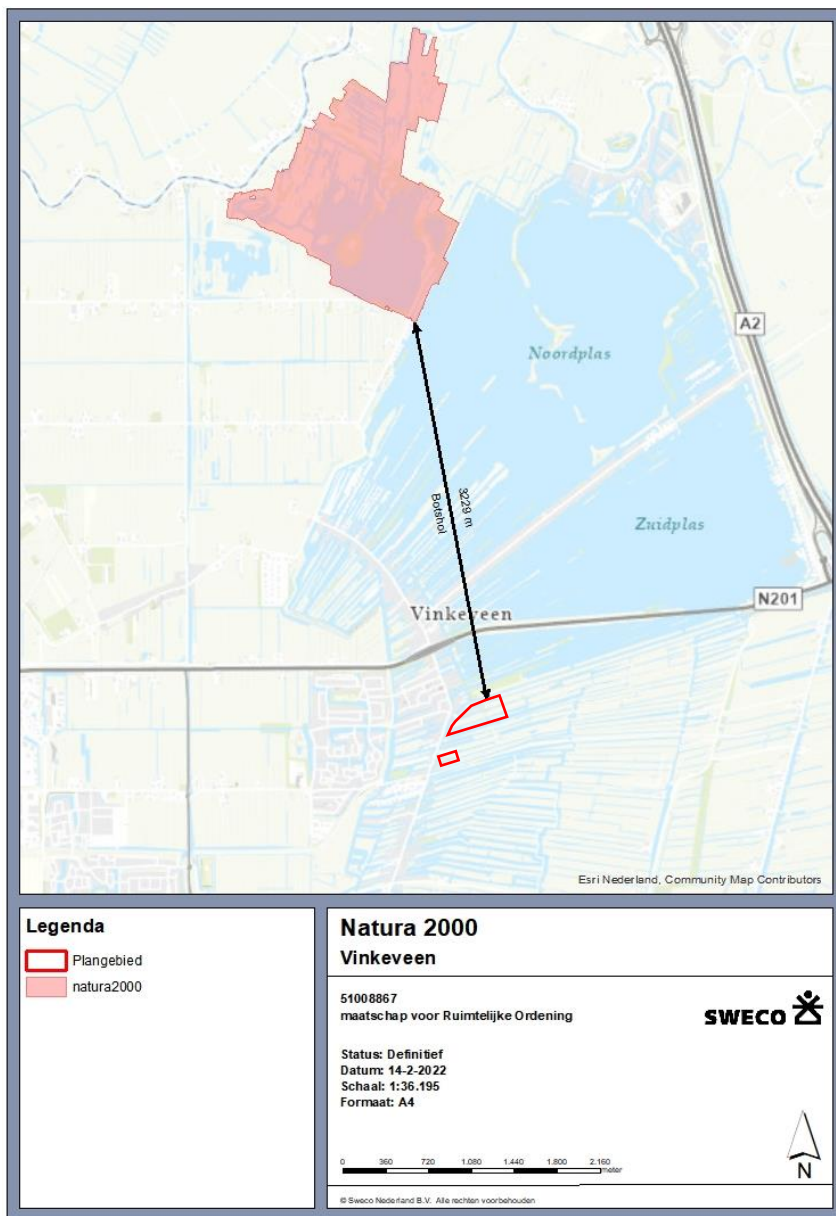
Om dit toetsbaar te maken, kent de Wet natuurbescherming een goedkeuringsvereiste voor plannen die significante gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, eerste lid, Wnb) en een vergunningsplicht voor projecten en andere handelingen die (significant) negatieve gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, tweede lid, Wnb). De goedkeuring of de vergunning wordt alleen verleend wanneer voldoende zeker is dat de instandhoudings-doelstellingen voor het betreffende Natura 2000-gebied niet in het geding zijn. Wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op grond van een passende beoordeling niet kunnen worden uitgesloten, kan alleen goedkeuring aan het plan of een vergunning voor het project worden verleend, indien een ADC-toets met succes doorlopen kan worden (artikel 2.8, vierde lid, Wnb). Dat betekent dat het project een dwingende reden van groot openbaar belang kent, er geen alternatieven zijn met minder grote effecten op Natura 2000-gebieden en compenserende maatregelen worden getroffen.

In de navolgende paragrafen is beoordeeld of er significante effecten kunnen optreden op Natura 2000-gebieden en zo ja, wat de benodigde vervolgstappen zijn.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de Natura 2000-kaart, zoals deze beschikbaar is via het Nationaal Georegister. Uit

deze gebiedendatabase blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op een afstand van 3,2 kilometer ten noorden van het plangebied is gelegen. Dit betreft het Natura 2000-gebied 'Botshol' (Figuur 3). Daarnaast ligt 'Oostelijke Vechtplassen' op 6,1 kilometer, 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' op 8,2 kilometer en 'Naardermeer' op 9,8 kilometer afstand van het plangebied. Deze gebieden kennen stikstofgevoelige habitattypen in de vorm van meren met krabbenscheer en fonteinkruiden (H3150) en overgangs- en trilvenen (H7140).

Figuur 3. Ligging plangebied (rood omcirkeld) t.o.v. het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied. Het Natura 2000-gebied 'Botshol' ligt op een afstand van circa 3,2 kilometer van het plangebied. Licht, trillingen en geluid kunnen tot enkele honderden meters ver

reiken. Effecten door externe werking zoals verstoring door geluid, licht, optische verstoring e.d. zijn dan ook – gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden – op voorhand uit te sluiten.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden zal mogelijk materieel ingezet worden dat gepaard kan gaan met stikstofemissie. Stikstofemissie kan optreden tijdens zowel de aanlegfase als de gebruiksfase. Deze emissie kan zich verplaatsen over grote afstand en zodoende resulteren in stikstofdeposities in het Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitattypen. De Wet stikstofreductie en natuurverbetering voorziet per 1 juli 2021 in een partiële vrijstelling van de vergunningplicht voor stikstofemissies afkomstig van bouw- en sloopwerkzaamheden. De aanlegfase van de watergang en de woningen kan vanaf die datum buiten beschouwing gelaten worden voor de beoordeling van de vergunningplicht. De vrijstelling geldt alleen voor tijdelijke stikstofemissies en niet voor structurele stikstofemissies in de gebruiksfase van het bouwwerk of werk, als gevolg van bijvoorbeeld bewoning, gebruik van een gebouw, of verkeer dat over een weg rijdt. Mogelijk heeft de verbrede watergang en aanlegsteiger een aantrekkende werking op boten/recreanten. Ook treedt mogelijk stikstofemissie op tijdens de gebruiksfase van de woningen. Omdat stikstofemissie kan optreden tijdens de gebruiksfase van beide deelgebieden is het uitvoeren van een AERIUS-berekening noodzakelijk.

2.4 Conclusie analyse van mogelijke effecten

Effecten door externe werking zoals verstoring door geluid, licht, optische verstoring e.d. zijn op voorhand uit te sluiten. De Wet stikstofreductie en natuurverbetering voorziet per 1 juli 2021 in een partiële vrijstelling van de vergunningplicht voor stikstofemissies afkomstig van bouw- en sloopwerkzaamheden. De aanlegfase (van de watergang en de woningen) kan vanaf die datum buiten beschouwing gelaten worden voor de beoordeling van de vergunningplicht.

Omdat stikstofemissie kan optreden tijdens de gebruiksfase van de woningen en de watergang is het uitvoeren van een AERIUS-berekening noodzakelijk.

2. Wet natuurbescherming: soortenbescherming

2.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.)

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.)

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond. In gebruik zijnde nesten van vogels zijn te allen tijde beschermd gedurende het broedseizoen.

Van een aantal vogelsoorten geniet de vaste rust- en verblijfplaats een aanvullende jaarronde bescherming. Deze soorten worden genoemd in een beleidsdocument dat onder de Flora- en faunawet is opgesteld¹. Ook onder Wet natuurbescherming is deze lijst van kracht, maar provincies hebben de mogelijkheid deze aan te passen. Voor provincie Utrecht geldt de reguliere landelijke lijst. Soorten waarvan de nesten altijd jaarrond beschermd zijn, zijn de volgende: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw. Van een aantal andere soorten zijn de nesten enkel beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Voor *Andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming.

Met artikel 3.10 van de wet wordt het mogelijk gemaakt om die bescherming op te heffen om redenen die onder meer verband houden met de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied, bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw, bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer en/of bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied. Met artikel 3.5 van de verordening natuur en landschap van provincie Utrecht wordt een dergelijke vrijstelling gegeven. De diersoorten

¹ Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep (Dienst Regelingen, brief 26 augustus 2009, kenmerk ffw2009.corr.046) te downloaden van de website van het Ministerie van EL&I.

waarop de vrijstelling ten behoeve van ruimtelijke ingrepen ziet, worden genoemd in tabel 3.1. De vrijstelling geldt alleen wanneer er voorafgaand en tijdens de werkzaamheden of het gebruik in redelijkheid alles wordt verricht of gelaten om te voorkomen dat de verboden, bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, worden overtreden.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de wet, geldt een ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is.

Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de Wet natuurbescherming. Er is dan geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming nodig.

Tabel 1-1 Vrijgestelde soorten in Utrecht (Provincie Utrecht, 2017)

Zoogdieren	Ree
Aardmuis	Tweekleurige bosspitsmuis
Bosmuis	Veldmuis
Bunzing	Vos
Dwergmuis	Wezel
Dwergspitsmuis	Woelrat
Egel	
Gewone bosspitsmuis	Amfibieën
Haas	Bruine kikker
Hermelijn	Gewone pad
Huisspitsmuis	Kleine watersalamander
Konijn	Meerkikker
Ondergrondse woelmuis	Bastaardkikker
Rosse woelmuis	

Naast bovengenoemde verbodsartikelen bevat de Wnb een algemeen geldende zorgplicht. Deze zorgplicht is altijd van toepassing en geldt ook voor niet beschermde flora en fauna.

Zorgplicht (artikel 1.11)

- lid 1) Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
- lid 2) De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - onderdeel a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,

- onderdeel b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - onderdeel c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
- lid 3) Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

2.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Nationale Database Flora en Fauna (NDFF): periode 2016-2021;
- NDFF Verspreidingsatlas (<https://www.verspreidingsatlas.nl>).

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een oriënterend veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 18 februari 2022 en is uitgevoerd door een ecooloog van Sweco.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling wordt een inschatting gemaakt in hoeverre de te verwachten soort(groepen) en/of het geschikte biotoop beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen activiteit. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soort(groepen) er nader (veld)onderzoek en eventueel ontheffingsplicht in kader van Wet natuurbescherming van toepassing is. Het onderzoek beperkt zich tot op grond van de Wnb beschermde planten- en diersoorten. Niet-beschermde Rode lijstsoorten die in het plangebied (kunnen) voorkomen zoals diverse soorten paddenstoelen en vaatplanten worden niet in het onderzoek betrokken omdat deze soorten niet relevant zijn voor toetsing aan de Wet natuurbescherming.

3.1 Voorkomende ecotopen

Beide deelgebieden zijn gelegen ten zuiden van de stedelijke bebouwing van Vinkeveen.

Deelgebied Noord

Het plangebied wordt in het noorden en het zuiden omsloten door watergangen. De zuidwestzijde van het plangebied is gelegen waar de Demmerik overgaat in de Herenweg. Het noordelijke deel van het plangebied heeft een oppervlakte van circa 32 hectare aan open polderlandschap en omvat drie eilanden met weilanden omsloten door sloten. Tijdens het veldbezoek zijn geen waterplanten waargenomen in de sloten. De weilanden bestaan uit grasland en zijn langs de

sloten begroeid met hoog riet. Ook staan er op bepaalde stukken bomen langs de sloten. Binnen het gebied is een vervallen kas en een schuur aanwezig.

Figuur 4. Impressie plangebied noord.

Deelgebied Zuid

Het zuidelijker gelegen deel van het plangebied, waar één woning zal worden gerealiseerd, bestaat uit grasland en grenst aan een watergang welke aansluit op de Vinkeveens Plassen. De oevers van de watergang zijn begroeid met riet. Op het terrein grazen enkele schapen en is een knotwilg aanwezig.

Figuur 5. Impressie plangebied zuid.

De twee deellocaties liggen relatief dicht bij elkaar, hebben vergelijkbare landschappelijke eigenschappen en daarom dezelfde habitatsgeschiktheid met betrekking tot (mogelijk) in het gebied voorkomende (beschermde) diersoorten. De effectbeoordeling met betrekking tot beschermde soorten is daarom voor plangebied Noord en plangebied Zuid samen genomen. Indien effecten van de plannen afwijken tussen de deelgebieden is dit in onderstaande toetsing aangegeven.

3.1.1 Vogels

Jaarrond beschermde nesten

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van beide deelgebieden de volgende vogelsoorten voorkomen met jaarrond beschermde nest- en rustplaatsen: boerenwaluw, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, ooievaar en torenvalk.

Jaarrond beschermde soorten worden niet in het plangebied verwacht op basis van habitatgeschiktheid. Ten tijde van het veldbezoek zijn geen (grote) nesten waargenomen. Tevens is de bebouwing binnen het plangebied niet geschikt voor soorten zoals de huismus en gierzwaluw omdat er geen stenen muur of een dak met dakpannen aanwezig is, waar de vogels kunnen nestelen. Aanvullend onderzoek naar de aan- dan wel afwezigheid van beschermde vaste rust- en verblijfplaats van vogels is niet nodig. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Overige broedvogels

Het plangebied is in het noordelijke en zuidelijke deel geschikt voor algemene vogelsoorten, zoals de meerkoet, wilde eend, waterhoen, rietzanger en kleine karekiet. Deze soorten kunnen de rietkragen rondom de sloten gebruiken om te broeden. Het plangebied vormt tevens geschikt habitat voor broedende vogels zoals de grutto, Kievit, scholeksters en andere akker- en weidevogels. Nesten van inheemse vogelsoorten zijn beschermd gedurende de broedperiode (ca. half maart – half augustus). In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode voor het broedseizoen gegeven omdat bepaalde vogelsoorten (zoals bijvoorbeeld de houtduif) juist vroeg of erg laat in het seizoen kunnen broeden.

Broedende vogels zijn volgens Wet natuurbescherming echter te allen tijde beschermd.

Wij raden aan om de werkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal 15 maart tot 15 augustus) plaats te laten vinden, zodat broedende vogels geen verstoring zullen ervaren. Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaats vinden, dient het plangebied en directe omgeving (invloedsfeer van de werkzaamheden) door een ter zake kundig persoon gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels kort voorafgaand (uiterlijk een week) aan de werkzaamheden. Deze persoon bepaalt of en waar (op welke verstoringsafstand) werkzaamheden mogen worden uitgevoerd. Om de kans te verkleinen dat er vogels gaan broeden binnen het plangebied, kunnen eventueel vogelwerende (broedpreventie) maatregelen worden genomen of kan de aanwezige beplanting en het riet worden verwijderd voor het broedseizoen om de kans op nestelende vogels te verkleinen.

Figuur 6. Geschikt habitat algemene broedvogels.

3.2 Planten

In de omgeving van het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten bekend (NDFF 2016-2021). Evenmin bestaan er binnen het plangebied geschikte groeiplaatsen voor deze soorten. Beschermde soorten komen voornamelijk voor in stabiele (voedselarme) habitattypen zoals duinen, heiden en vennen.

In het betreffende plangebied is geen sprake van een dergelijk habitat. Omdat er geen akkers binnen het plangebied aanwezig zijn, wordt de aanwezigheid van de wilde ridderspoor uitgesloten. De begroeiing binnen het plangebied bestaat voornamelijk uit grassen en riet. Beschermde planten worden op basis van habitatseisen niet verwacht. Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde planten is niet noodzakelijk. Ook is een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

3.3 Vleermuizen

Uit gegevens van de NDFF (2016-2021) blijkt dat er geen vleermuissoorten in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Op basis van verspreidingsgegevens zouden de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, meervleermuis en laatvlieger in de omgeving kunnen worden verwacht.

3.3.1 Vaste rust en verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn wat hun keuze voor vaste rust- en verblijfplaatsen betreft, globaal in te delen in twee typen vleermuizen: gebouwbewonende en boombewonende vleermuizen (Dietz et al. 2011).

Boombewonende soorten

Soorten zoals de ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis maken gebruik van holtes en spleten in bomen als verblijfplaats en worden soms ook achter loshangend schors waargenomen. Binnen het noordelijke plangebied zijn geen bomen aanwezig met kieren, scheuren of holtes. De knotwilg in het zuidelijke plangebied is hol van binnen, maar door tocht niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kan daarom worden uitgesloten.

Gebouwbewonende soorten

Soorten zoals de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis worden uitsluitend in gebouwen aangetroffen. Hier bevinden de verblijfplaatsen zich voornamelijk op zolders, onder dakpannen, in spouwmuren en achter houten betimmering. Binnen het plangebied is geen bebouwing aanwezig welke geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. De aanwezige kas en schuur hebben geen beschutte ruimten en/of gaten. De aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuizen kan daarom worden uitgesloten.

3.3.2 Foerageergebieden

Vleermuizen jagen in zeer uiteenlopende biotopen; hoog boven in de lucht, boven open water, langs heggen en lanen, maar ook in dichte vegetatie. Voorbeelden van foerageergebieden zijn bossen, parken, tuinen, plassen, sloten en half open of open grasland. Vleermuizen jagen bij voorkeur op beschutte plekken waar insecten makkelijk te vangen zijn. De plaats waar vleermuizen jagen is soort specifiek. Zo jaagt de gewone dwergvleermuis voornamelijk tussen boomkruinen, kleine open plekken en rondom lantaarnpalen en jaagt de laatvlieger liever in open tot halfopen landschap, vooral in de beschutting van opgaande elementen zoals bosranden, heggen en lanen.

Het plangebied is potentieel geschikt als foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, meervleermuis en de laatvlieger. Het plangebied biedt open plekken langs watergangen waarbij de aanwezige bomen beschutting bieden. Echter zal het plangebied na de werkzaamheden weer geschikt zijn als foerageergebied. Omdat het plangebied mogelijk gebruikt wordt door vleermuizen, worden deze mogelijk door de werkzaamheden verstoord, hetgeen een overtreding van artikel 3.5, lid 2 is.

Het is nodig om tijdens de aanlegfase en gebruiksfase het gebruik van verlichting zoveel mogelijk te beperken of om maatregelen te nemen om verstoring door verlichting zoveel mogelijk te voorkomen in deze zone. Dit kan gedaan worden door tijdens de werkzaamheden in de kwetsbare periode (april t/m oktober, tussen zonsondergang en zonsopgang) geen verlichting toe te passen in deze zone. Er kan worden gewerkt met een amberkleurige vleermuisvriendelijke verlichting met een zogenaamde human/bat response ratio groter of gelijk aan 45. Daarnaast kan er gewerkt worden met armaturen die het licht goed richten en die een scherpe bundel om onnodige verstrooiing tegen te gaan, met name ledlampen zijn dan geschikt (BIJ12, 2017). Indien verstoring niet kan worden voorkomen, treed verstoring op wat een overtreding is op de Wet natuurbescherming (Artikel 3.5, lid 2) en dient een ontheffing op grond voor de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Voorafgaand aan het aanvragen van de ontheffing zal eerst inzichtelijk moeten worden gemaakt de aan- dan wel afwezigheid van vleermuizen. De werkzaamheden dienen plaats te vinden volgens een ecologisch werkprotocol op basis van een goedgekeurde gedragscode.

3.3.3 Vliegroutes

Voerageergebieden van vleermuizen kunnen op kilometers afstand van de verblijfplaats liggen. Vleermuizen maken gebruik van vaste vliegroutes tussen verblijfplaatsen en voerageergebieden en vice versa. De vliegroutes bestaan uit rechtlijnige landschapselementen zoals watergangen en bomenrijen. Als een vleermuis op zo'n vliegroute plekken tegenkomt waar veel insecten zijn, zal deze de vliegroute tevens gebruikt worden om te jagen. De meeste vliegroutes liggen langs lijnvormige landschapselementen zoals lanen, heggen, bomenrijen en watergangen.

De sloten ten noorden van plangebied Noord en ten noorden van plangebied zuid zijn potentieel geschikt als vliegroute. Er zullen geen aanpassingen plaatsvinden aan deze sloten. Aanvullend onderzoek naar vliegroutes is niet nodig zoals er maatregelen worden getroffen om verstoring van verlichting tegen te gaan. Ook dienen er geen obstakels, zoals graafmachines, aanwezig te zijn vlak langs de watergang. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig. De werkzaamheden dienen plaats te vinden volgens een ecologisch werkprotocol op basis van een goedgekeurde gedragscode.

3.4 Overige zoogdieren

De gegevens van de NDFF (2016-2021) tonen geen waarnemingen van beschermde soorten in de omgeving van het plangebied. Het noordelijke deel van het plangebied vormt door de aanwezigheid van schuilmogelijkheden en kleinschalig landschap potentieel geschikt habitat voor beschermde soorten zoals de bunzing, hermelijn en wezel. Er zijn takkenrillen aanwezig en riet langs de watergangen. De bramenstruiken bieden voldoende beschutting. Daarnaast kan de aanwezige schuur dienen als verblijfplaats in de winter.

Figuur 7. Geschikt leefgebied marterachtigen deelgebied Noord en Zuid

Bunzing

De bunzing is een donkerbruine marterachtige met witte flanken. De bunzing komt voor in verschillende landschapstypen, maar heeft de voorkeur naar kleinschalig landschap in de buurt van water met voldoende schuilmogelijkheden. Dit kunnen droge sloten zijn in weidegebieden, maar ook houtwallen, heggen en bosranden. De bunzing kan zich verschuilen in oude hopen van konijnen en vossen, maar ook in houtstappels, takkenhopen, steenhopen en holle bomen. In de winter verblijft de bunzing op warmere locaties zoals onder hooibalen bij boerderijen (Zoogdiervereniging, 2021).

Hermelijn

De hermelijn komt voor in alle habitats zoals in bossen en houtwallen maar ook in vochtig terrein en akkers. Voor een geschikt habitat is het belangrijk dat er voldoende schuilmogelijkheden aanwezig zijn zoals houtwallen, heggen en stapels stenen. De hermelijn gebruikt oude hopen van vossen en konijnen als verblijfplaats (Zoogdiervereniging, 2021).

Wezel

De wezel leeft bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschap, maar verder in veel verschillende biotopen (zoals bossen, duinen, wei- en akkerland. Meestal in droger gebied dan de hermelijn. Echter overal waar woelmuizen ontbreken, ontbreekt ook de wezel. Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude hopen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt.

De aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten zoals de hermelijn, wezel en de bunzing binnen het plangebied kan niet worden uitgesloten vanwege de aanwezigheid van geschikt habitat. Er zijn voldoende schuilplekken aanwezig binnen de takkenrillen en rietkragen langs de watergangen. De aanleg van de woningen in beide deelgebieden kan een verkleining op het leefgebied van marters als effect hebben. Tevens zal met de voorgenomen plannen, de vervallen schuur worden verwijderd in het noordelijke plangebied. De schuur biedt potentiële verblijfplaatsen voor de marter. Aanvullend onderzoek naar de

aanwezigheid van beschermde zoogdieren is in beide plangebieden noodzakelijk.

Het aanvullend onderzoek naar marterachtigen dient conform het protocol marterachtigen Noord-Holland (OD NHN 2017) plaats te vinden met behulp van wildcamera's (bunzing) of Mostela's (hermelijn en wezel). Dit onderzoek dient plaats te vinden tijdens de zomermaanden (mei t/m augustus), waarbij de camera's op kansrijke locaties worden geplaatst voor een periode van 4 weken. Als uit het onderzoek blijkt dat een kleine marter aanwezig is, moet een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd.

3.5 Amfibieën en reptielen

Uit gegevens van de NDFF (2016-2021) blijkt dat de rugstreeppad in de omgeving (binnen 2 km afstand) van het plangebied is waargenomen. Op basis van geschikt habitat is het gebied tevens geschikt voor de ringslang. Daarnaast is het plangebied geschikt voor vrijgestelde amfibiesoorten zoals de bastaardkikker, meerkikker, gewone pad en de bruine kikker.

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een echte pioniersoort en komt vooral voor op terreinen met een hoge natuurlijke of door mensen aangebrachte dynamiek. Bouwterreinen, zand- en kleiafgravingen, bouwterreinen en (rivier)duinen vormen een geschikt landbiotop. Daarnaast komt de soort voor in agrarisch gebied en in pas geschoonde sloten en andere wateren in grasland- en akkergebieden. De rugstreeppad kan afstanden tot wel circa 5 kilometer afleggen op zoek naar geschikt leefgebied en kan zodoende snel nieuwe gebieden ontdekken en koloniseren. De soort overwintert in vergraafbare bodems. De overwinteringslocaties bevinden zich in muizenholletjes en onder stronken en puin. Tussen half april en mei trekt de soort naar voortplantingswater, waaraan de soort weinig eisen stelt. Het voortplantingswater kenmerken zich over het algemeen als (tijdelijk aanwezige) ondiepere, meestal vegetatie loze, wateren. Regenplassen, ondergelopen graslanden, en volgelopen sporen van zware voertuigen vormen ideaal voortplantingswater (BIJ12, 2017).

Tijdens het veldbezoek bleek het plangebied niet te beschikken over geschikt voortplantingswater. De kans is aanwezig dat tijdens de werkzaamheden (aanlegfase) tijdelijke plassen kunnen ontstaan welke geschikt voortplantingswateren kunnen vormen voor de rugstreeppad.

Het is daarom van belang binnen het werkgebied plasvorming te voorkomen of het werkgebied ontoegankelijk te maken voor de rugstreeppad. Een werkwijze kan bijvoorbeeld zijn door het gebied af te rasteren. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 centimeter hoog, welke minimaal 10 centimeter is ingegraven in de grond. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken, moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie ten allen tijden kunnen vervullen. Er moet regelmatig gecontroleerd worden op kieren en overhangende vegetatie. Indien maatregelen worden genomen met betrekking tot de rugstreeppad, is geen aanvullend soortenonderzoek nodig. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming met betrekking tot (beschermde) amfibieën en reptielen is niet nodig.

Ringslang

De ringslang komt voor in waterrijke habitats. Deze liggen veelal op zandgronden en op de voergangen van zandgrond naar veen-en kleigronden. De ringslang legt eieren in oude boomstammen en lagen organisch materiaal en overwintert op vorstvrije plekken zoals dijken en oude konijnenholen. Het plangebied is mogelijk onderdeel van de functionele leefomgeving van de ringslang. Echter zal het aanwezige habitat na de werkzaamheden weer aanwezig zijn en treedt er geen blijvend effect op de ringslang op. Om het doden van de ringslang tijdens werkzaamheden te voorkomen, dient er zorgvuldig gewerkt te worden. De werkzaamheden dienen plaats te vinden volgens een ecologisch werkprotocol op basis van een goedgekeurde gedragscode.

Overige soorten

Bij het uitgraven van de sloten en de bouw van de woningen dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van algemeen voorkomende vrijgestelde soorten zoals de bastaardkikker, meerkikker, gewone pad, bruine kikker. Bij de werkzaamheden aan de watergangen, is het vanaf één kant rustig opstarten van de werkzaamheden nodig, zodat mogelijk aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen, een manier om aan de zorgplicht te voldoen.

3.6 Vissen

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat er geen beschermde soorten in en/of in de omgeving van het plangebied voorkomen. Het aanwezige water binnen het plangebied bestaat uit sloten van ongeveer 1,5 meter breed. Deze watergang vormt door de afwezigheid van o.a. een kiezelrijke bodem met snelstromend, zuurstofrijk of plantenrijk, koel water, geen geschikt habitat voor beschermde vissoorten. Beschermde vissen worden op basis van verspreidingsgegevens niet verwacht. Deze wordt op basis van verspreidingsgegevens en de habitatgeschiktheidsbeoordeling niet binnen het plangebied verwacht. Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet noodzakelijk. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Wanneer de watergangen binnen het plangebied worden aangepast, is het vanaf één kant rustig opstarten van de werkzaamheden nodig, zodat mogelijk aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen, een manier om aan de zorgplicht te voldoen.

3.7 Ongewervelden

Volgens gegevens van de NDFF komt de groene glazenmaker in de omgeving van het plangebied (op circa 5 km afstand) voor. De groene glazenmaker is afhankelijk van de aanwezigheid van krabbenscheer voor de ei-afzet. De werkzaamheden aan de sloten kunnen mogelijk een negatief effect hebben op aanwezig krabbenscheer. Tijdens werkzaamheden aan de sloten dient er daarom zorgvuldig gewerkt te worden en dient aanwezig krabbenscheer behouden te blijven. De werkzaamheden dienen plaats te vinden volgens een ecologisch werkprotocol op basis van een goedgekeurde gedragscode. Indien er gewerkt wordt middels een ecologisch werkprotocol, is nader onderzoek naar beschermde soorten is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is dan tevens niet noodzakelijk.

3.8 Zorgplicht

Het gehele plangebied is geschikt voor algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten zoals de kleine watersalamander, bastaardkikker, meerkikker, gewone pad, bruine kikker, veldmuis, dwergmuis, veldspitsmuis en haas. De zorgplicht geldt voor alle (ook de onbeschermden) plant- en diersoorten. De zorgplicht houdt in dat de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk worden nagelaten of maatregelen worden genomen om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

Een manier om aan de zorgplicht te voldoen is om de werkzaamheden vanaf één kant rustig op te starten zodat mogelijk aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen. Tevens wordt aangeraden om in verband met verstoring van aanwezige dieren de werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uit te voeren.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

- Provinciaal beleid
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN).
 - Gebieden buiten het NNN.
- Gemeentelijk beleid

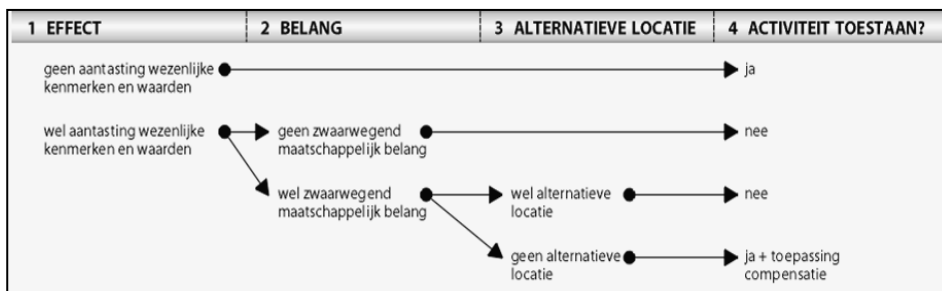
4.2 Natuurnetwerk Nederland

Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Het NNN voor de provincie Utrecht is vastgelegd in Artikel 6.1 van de Interim Omgevingsverordening (Provincie Utrecht, 2021).

De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het “nee, tenzij-principe”, figuur 6. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor

het doorlopen van ‘nee, tenzij, procedure’. In de provincie Utrecht is de externe werking van het NNN niet van toepassing. Een “nee, tenzij-toets” behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Figuur 8. Schema: Het "nee, tenzij"-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van NNN-gebieden is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van de provincie Utrecht. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat het plangebied niet binnen het NNN gelegen is (Figuur 8). Wel grenst het plangebied aan een gebied dat behoort tot de NNN. Dit betreft het NNN gebied in de polders rondom Vinkeveen.

Figuur 9. Ligging plangebied t.o.v. NNN-gebieden (aangegeven in groen).

Analyse en toetsing effecten

Het plangebied is niet gelegen in een NNN-gebied. Effecten op NNN-gebieden zijn, gelet op de ligging buiten een NNN-gebied en uitsluiting door externe werking, voor het voorgenomen plan uitgesloten. Het uitvoeren van een nee, tenzij-toets is niet noodzakelijk.

4.3 Gebieden buiten het NNN

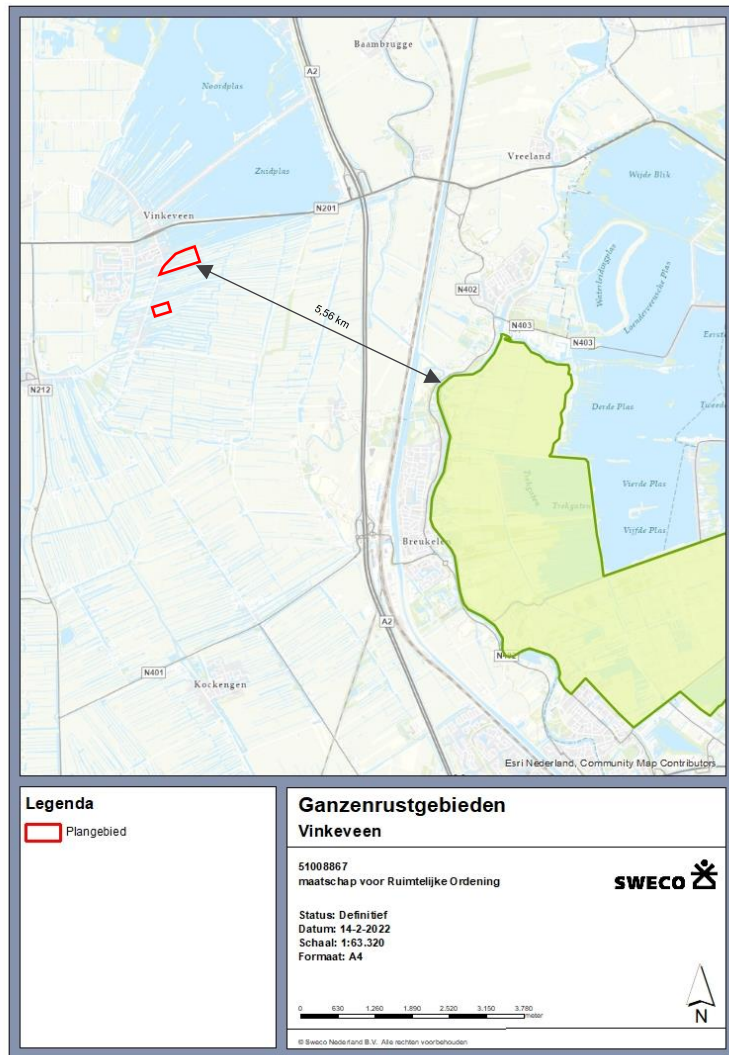
4.3.1 Ganzenrustgebied

Toetsingskader

Ganzenrustgebieden worden via de omgevingsverordening van de Provincie Utrecht beschermd. Bestemmingsplannen welke negatieve effecten teweeg zullen brengen op het ganzenrustgebieden zijn niet toegestaan, tenzij er geen aanvaardbare alternatief aanwezig of en een groot openbaar belang wordt ingediend.

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van het ganzenrustgebied is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van de provincie Utrecht. Het dichtstbijzijnde ganzenfoerageergebied bevindt zich op een afstand van circa 5,6 km ten zuidoosten van het plangebied. De geplande werkzaamheden zullen vanwege deze afstand geen effecten hebben op dit beschermde gebied.

Figuur 10. Ligging plangebied t.o.v. ganzenrustgebied

Analyse en toetsing effecten

Het plangebied is niet gelegen in een ganzenrustgebied. Effecten op ganzenrustgebieden kunnen, gelet op de ligging buiten een het ganzenrustgebied en uitsluiting door externe werking, voor het voorgenomen plan worden uitgesloten. Het uitvoeren van aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

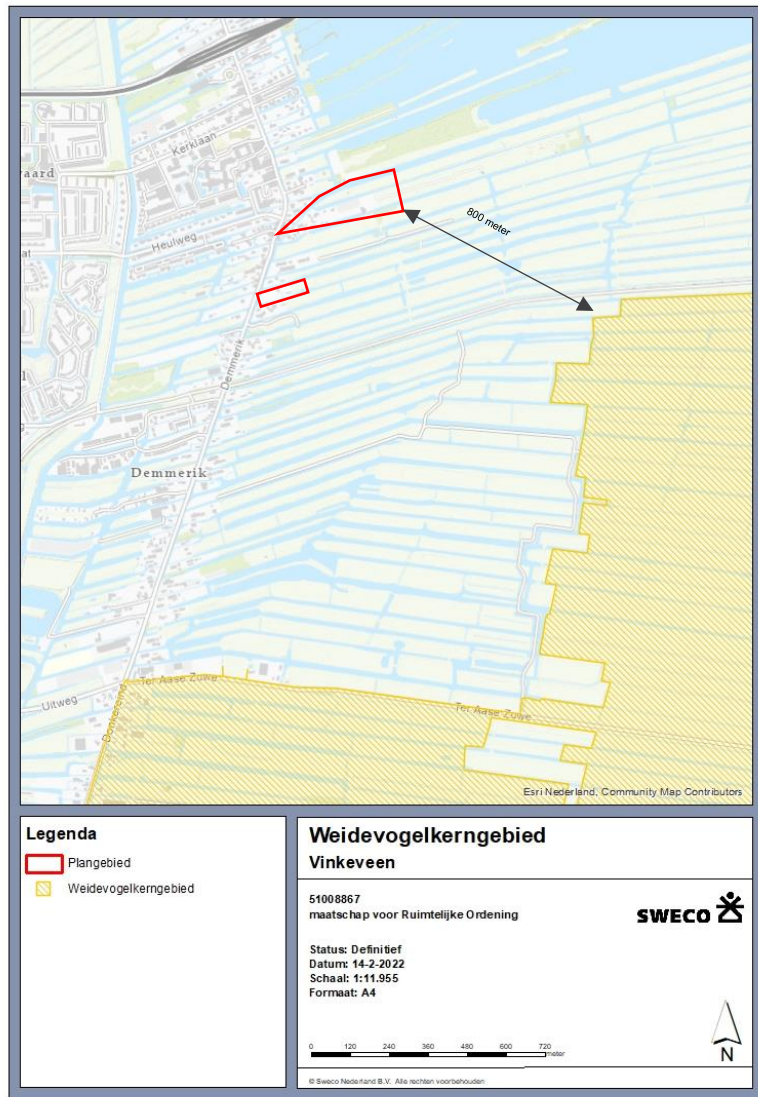
4.3.2 Weidevogelkerngebied

Toetsingskader

De wettelijke bescherming weidevogelkerngebied is vastgelegd binnen de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2025 (PRS) van de Provincie Utrecht. De gebieden worden via de ruimtelijke verordening beschermd tegen inbreuken op de openheid en verkavelingsstructuur. Plannen welke negatieve effecten teweeg brengen op weidevogelkerngebied zijn niet toegestaan, tenzij er geen aanvaardbaar alternatief aanwezig is en/of een groot openbaar belang wordt ingediend.

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van een gebied behorend tot een habitat voor weidevogels is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van de provincie Utrecht. Het dichtstbijzijnde weidevogelkerngebied ligt op 800 meter afstand.

Figuur 11. Ligging plangebied t.o.v. weidevogelkerngebied

Analyse en toetsing effecten

Het plangebied is niet gelegen in een weidevogelkerngebied. Effecten op ganzenrustgebieden kunnen, gelet op de ligging buiten een het ganzenrustgebied en uitsluiting door externe werking, voor het voorgenomen plan worden uitgesloten. Het uitvoeren van aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

4.3.3 Groene contour

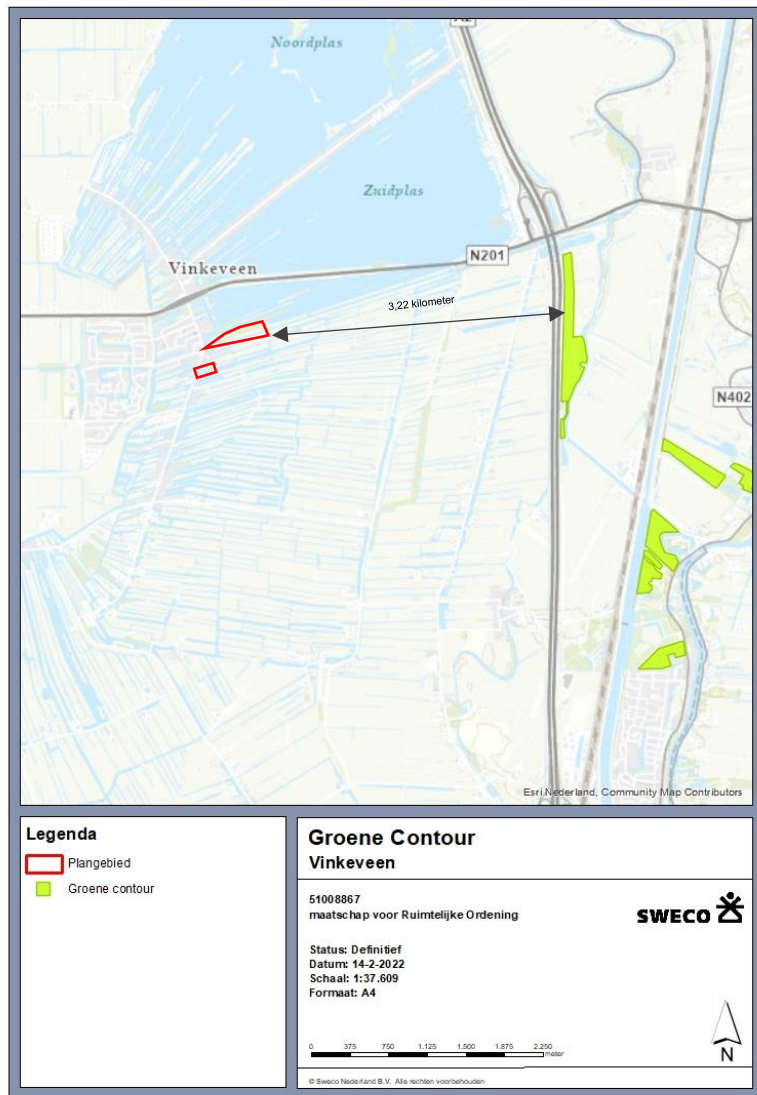
Toetsingskader

De Groene Contour is een gebied van ongeveer 3.000 hectare dat tegen het NNN aan ligt. In het 'Akkoord van Utrecht' is afgesproken om in deze zone stap

voor stap steeds meer natuur toe te voegen. Als een terrein eenmaal is omgevormd tot natuur, wordt dit toegevoegd aan het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van een gebied behorend tot de Groene contour is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van de provincie Utrecht. Het dichtstbijzijnde gebied behorend tot de Groene contour ligt op 3,22 kilometer afstand. Dit betreft de polder langs de Angstel.

Figuur 12. Ligging plangebied t.o.v. weidevogelkerengebied

Analyse en toetsing effecten

Het plangebied is niet gelegen binnen de Groene contour. Effecten op deze gebieden kunnen, gelet op de ligging buiten een gebied behorende tot de Groene contour en uitsluiting door externe werking, voor het voorgenomen plan worden uitgesloten. Het uitvoeren van aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

4.3.4 Gemeentelijk beleid

De Gemeente De Ronde Venen heeft het bevorderen de biodiversiteit als ambitie en houdt hier in de openbare ruimte rekening mee. De ambities en doelen van de gemeente staan uitgewerkt in het Groendbeleidsplan (2017-2040). Gemeente De Ronde Venen adviseert natuurinclusieve maatregelen te nemen zodat er wordt bijgedragen aan de lokale biodiversiteit en natuurwaarden. Voorbeelden hiervan zijn groene gevels en daken, verduistering van lichtbronnen voor nachtdieren en ingemetselde nestkasten voor vleermuizen en vogels.

Kansen voor Biodiversiteit

Wereldwijd staat de biodiversiteit sterk onder druk. Om de afname van biodiversiteit niet alleen te stoppen maar tevens te verhogen, zal Sweco zich extra inspannen om de biodiversiteit te bevorderen. U mag van ons dan ook een proactieve houding op het gebied van biodiversiteit verwachten. Als wij kansen zien voor biodiversiteit, zullen wij u als opdrachtgever, daar op wijzen en adviseren hoe deze kansen benut kunnen worden.

Een hoge biodiversiteit zorgt voor meer leven in de wijk, dit gaat vaak samen met de juiste toepassing van meer groen. Dit heeft voor mensen en dieren meerdere voordelen. Zo heeft wetenschappelijk onderzoek aangetoond dat mensen zich veiliger op straat voelen in een groene omgeving. Ook komen uitingen van agressie minder vaak voor in groenere buurten en is groen goed voor de gezondheid. Er is aangetoond dat mensen 'mentaal herstellen' in een groene omgeving. Groen biedt daarnaast een mogelijkheid even te ontspannen aan stress of de drukte van de stad. Groene gebouwen hebben een positieve invloed op de beleving van de stedelijke leefomgeving. Mensen bekommeren zich en/of voelen zich betrokken bij groen in hun directe omgeving. Het bieden van een thuis voor diersoorten kan dit gevoel versterken. Daarnaast heeft het groen ook een educatieve functie, een groene omgeving kan helpen om het concentratievermogen te vergroten en creativiteit te stimuleren.

In hedendaagse ontwerpen van nieuwe gebouwen zijn geen of nauwelijks verblijfsmogelijkheden aanwezig voor diersoorten die afhankelijk zijn van bebouwing, zoals vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen. Deze soorten hebben hun rust- en voortplantingsplaatsen in spouwmuren, spleten, kieren of onder dakpannen. Voor deze soorten is het inbouwen van faunavoorzieningen in de nieuwbouw heel goed mogelijk. Deze kunnen worden toegepast zonder concessies te doen aan het uiterlijk of de kwaliteit van het gebouw of het comfort van de gebruikers. De faunavoorzieningen zijn namelijk geheel ingekaderd, zodat de dieren nergens anders dan op de toegewezen plekken kunnen komen en er geen overlast zal zijn. Naast maatregelen voor dieren zijn er ook mogelijkheden voor beplanting, zoals een groene gevel of een groen dak.

Een nadere uitwerking van een geschikt ontwerp kan, in samenspraak met een deskundig ecooloog van Sweco Nederland B.V., opgesteld worden.

5 Conclusies

5.1 Wet natuurbescherming

5.1.1 Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is op een afstand van 3,2 kilometer ten noorden van het plangebied gelegen. Dit betreft het Natura 2000-gebied 'Botshol'. Effecten door externe werking zoals verstoring door geluid, licht, optische verstoring e.d. zijn op voorhand uit te sluiten. De Wet stikstofreductie en natuurverbetering voorziet per 1 juli 2021 in een partiële vrijstelling van de vergunningplicht voor stikstofemissies afkomstig van bouw- en sloopwerkzaamheden. De aanlegfase (van de watergang en de woningen) kan vanaf die datum buiten beschouwing gelaten worden voor de beoordeling van de vergunningplicht. Omdat stikstofemissie kan optreden tijdens de gebruiksfase van de woningen en het gebruik van de nieuwe watergang, is het uitvoeren van een AERIUS-berekening noodzakelijk.

5.1.2 Soortenbescherming

Er zijn mogelijk verschillende beschermde soorten aanwezig in het plangebied. Negatieve effecten op vogels, kleine marsters, vleermuizen, amfibieën en ongewervelden als gevolg van de werkzaamheden kunnen niet worden uitgesloten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen van vogelsoorten met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen. Wel is het plangebied geschikt voor broedende akker- en weidevogels en water- en rietvogels langs de watergangen. Er wordt aangeraden om de werkzaamheden plaats te laten vinden buiten het broedseizoen (globaal 15 maart tot 15 augustus). Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaats zullen moeten vinden, dient de projectlocatie en directe omgeving (invloedsfeer van de werkzaamheden) door een ter zake kundig persoon gecheckt te worden op de aanwezigheid van broedvogels kort voorafgaand (uiterlijk een week) aan de werkzaamheden. Deze persoon bepaalt of en waar (op welke verstoringsafstand) werkzaamheden mogen worden uitgevoerd.

Kleine marsters

De aanwezigheid van de beschermde zoogdiersoorten hermelijn, wezel en bunzing binnen het plangebied kan niet worden uitgesloten vanwege de aanwezigheid van geschikt habitat. Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde zoogdieren is noodzakelijk. Het aanvullend onderzoek naar kleine marsters vindt plaats met behulp van cameravallen en

mostela's. Dit onderzoek dient plaats te vinden tijdens de zomermaanden (mei t/m augustus).

Amfibieën en reptielen

De rugstreeppad is op 2 kilometer van het plangebied waargenomen. Het is daarom van belang om het werkgebied oninteressant of ontoegankelijk te maken voor de rugstreeppad. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 centimeter hoog, welke minimaal 10 centimeter is ingegraven in de grond. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken, moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie ten allen tijden kunnen vervullen. Er moet regelmatig gecontroleerd worden op kieren en overhangende vegetatie. Indien maatregelen worden genomen met betrekking tot de rugstreeppad, is geen aanvullend soortenonderzoek nodig. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming met betrekking tot (beschermde) amfibieën en reptielen is niet nodig.

Bij het uitgraven van de sloten dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van algemeen voorkomende vrijgestelde soorten zoals de bastaardkikker, meerkikker, gewone pad, bruine kikker. Wanneer de watergangen binnen het plangebied worden gedempt, is het vanaf één kant rustig opstarten van de werkzaamheden nodig, zodat mogelijk aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen, een manier om aan de zorgplicht te voldoen.

Tevens is het plangebied geschikt leefgebied voor de ringslang. Om het doden van de ringslang tijdens werkzaamheden te voorkomen, dient er zorgvuldig gewerkt te worden. De werkzaamheden dienen plaats te vinden volgens een ecologisch werkprotocol op basis van een goedgekeurde gedragscode.

Vleermuizen

Het plangebied is potentieel geschikt als foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, meervleermuis en de laatvlieger. Ook zijn de watergangen in het gebied geschikt als vliegroute. Het plangebied biedt open plekken langs watergangen waarbij de aanwezige bomen beschutting bieden. Echter zal het plangebied na de werkzaamheden weer geschikt zijn als foerageergebied. Omdat het plangebied mogelijk gebruikt wordt door vleermuizen, worden deze mogelijk door de werkzaamheden verstoord, hetgeen een overtreding van artikel 3.5, lid 2 is. Het is nodig om tijdens de aanlegfase en gebruiksfase het gebruik van verlichting zoveel mogelijk te beperken of om maatregelen te nemen om verstoring door verlichting zoveel mogelijk te voorkomen in deze zone. Dit kan gedaan worden door tijdens de werkzaamheden in de kwetsbare periode (april t/m oktober, tussen zonsondergang en zonsopgang) geen verlichting toe te passen in deze zone. Er kan worden gewerkt met een amberkleurige vleermuisvriendelijke verlichting met een zogenaamde human/bat response ratio groter of gelijk aan 45. Daarnaast kan er gewerkt worden met armaturen die het licht goed richten en die een scherpe bundel om onnodige verstrooiing tegen te gaan, met name ledlampen zijn dan geschikt. Tevens mogen er geen obstakels aanwezig zijn binnen of vlak langs de watergang (BIJ12, 2017).

Zorgplicht

Ten slotte geldt de zorgplicht voor alle (ook de onbeschermde) plant- en diersoorten. De zorgplicht houdt in dat de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk worden nagelaten of maatregelen worden genomen om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen. Het gehele plangebied is geschikt voor algemeen voorkomende zoals de bastaardkikker, meerkikker, gewone pad, bruine kikker, veldmuis en haas.

Uit het verkennend natuuronderzoek blijkt dat de Wet natuurbescherming - onderdeel van soortbescherming - het plan niet in de weg staat. Eventueel benodigde ontheffingen worden op voorhand verleenbaar geacht.

5.2 Natuurbeleidskaders

5.2.1 Natuurnetwerk Nederland

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde gebieden in het kader van het NNN. Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk. Tevens zijn er geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen.

5.2.2 Ganzenrustgebied

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect ganzenrustgebied. Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk. Tevens zijn er geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen.

5.2.3 Weidevogelkerngebied

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect weidevogelkerngebied. Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk. Tevens zijn er geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen.

5.2.4 Groene Contour

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op een gebied behorend tot de Groene contour. Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk. Tevens zijn er geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen.

5.2.5 Gemeentelijk beleid

De Gemeente De Ronde Venen heeft het bevorderen de biodiversiteit als ambitie en houdt hier in de openbare ruimte rekening mee. De ambities en doelen van de gemeente staan uitgewerkt in het Groendbeleidsplan (2017-2040). Gemeente De Ronde Venen adviseert natuurinclusieve maatregelen te nemen zodat er wordt bijgedragen aan de lokale biodiversiteit en natuurwaarden. Voorbeelden hiervan zijn groene gevels en daken, verduistering van lichtbronnen voor nachtdieren en ingemetselde nestkasten voor vleermuizen en vogels.

Referenties

- Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill. 2011. Vleermuizen, Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion Uitgevers BV Utrecht - Zoogdiervereniging Nijmegen.
- BIJ12 (2017) *Kennisdocument Rugstreeppad, versie 1.0*. Juli 2017. Utrecht
- Kleijn, D., F. Berendse, J. Verhulst, M. Roodbergen, C. Klok & R. van 't Veer., 2008. Ruimtelijke dynamiek van weidevogelpopulaties in relatie tot de kwaliteit van de broedhabitat. Rapport DK nr. 2008/091, Directie Kennis, Min. Van LNV.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. *Natura 2000*. Ingezien van www.natura2000.nl/gebieden/zuid-holland 2 maart 2022.
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), periode 2016-2021. Ingezien van <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/>.
- Provincie Noord-Holland (2020) Omgevingsverordening NH2020.13 november 2020. Ingezien op 2 maart 2021
- Zoogdiervereniging (2021) . Ingezien van www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten op 2 maart 2021.